

Csoma Mózes¹: Észak-koreai katonák az orosz–ukrán fronton

Vezetői összefoglaló

- Ukrajna és az Egyesült Államok állítása szerint mintegy 12 ezer észak-koreai katona került Oroszország kurszki régiójába.
- A nemzetközi sajtóban megjelent állítás szerint az észak-koreai csapatok elitegységnek számítanak, de a Dél-Koreában tartózkodó északi disszidensek ezzel kapcsolatban szkeptikusak, a katonák az alultápláltság jeleit mutatják.
- Az észak-koreai csapatok harcértéke rendkívül gyenge, nem sokkal kelet-európai felbukkanásukat követően már érzékeny veszteségeket szenvedtek.
- Kína jelenleg is úgy tekint a KNDK-ra, mint saját érdekszféráján belüli országra, az észak-koreai–orosz viszony elmélyülése tehát Kína érdekeivel ellentétes fejlemény.
- A KNDK további magatartásával kapcsolatosan elsősorban az várható, hogy az ország fegyveres erői 2025-ben is főként Oroszország támogatására fognak koncentrálni, függetlenül a kelet-európai hadszíntéren elszenvedett veszteségeiktől.
- Minden jel arra mutat, hogy a KNDK hosszú távon igyekszik profitálni az Oroszországhoz fűződő barátság reneszánszából.
- Az együttműködés tartalma észak-koreai oldalon fegyverek, lőszer és katonák, orosz oldalról pedig ellentételezéseként nyersanyagok (kőolaj) és élelmiszer átadása. A katonai kapcsolat elmélyítésének alapja a 2024-ben kötött kétoldalú védelmi megállapodás, ennek keretében érkeztek az észak-koreai katonák is Kurszk térségébe. A jövőben fejlettebb katonai technológia átadására is sor kerülhet.
- A Koreai Néphadsereg legfontosabb tapasztalatszerzése az orosz–ukrán hadszíntérről a drónhadviselés gyakorlata.

2024 október–november fordulóján a nemzetközi közvéleménynek azzal kellett szembe-sülnie, hogy az orosz és az észak-koreai vezetés eszkalálta az orosz-ukrán háborút azzal, hogy Phenjan – lőszeres és balisztikus rakéták után –, észak-koreai katonákat is küldött az orosz-ukrán frontra. Elemzésünk ennek a lépésnek a motivációit, okait, körülményeit, illetve lehetséges következményeit tárgyalja.

2024 októberének elején bizonyosságot nyert, hogy Észak-Korea (hivatalos nevén a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság; röviden KNDK) nem csupán demonstratív megnyilatkozásaival, illetve lőszer- és rakétaszállításával támogatja Oroszország agresszióját Ukrajna ellen, hanem reguláris katonai egységeinek rendelkezésre bocsátásával *de facto* hadviselő féllé vált a konfliktusban. A dél-koreai hírszerzés közlése szerint a Koreai Néphadsereg csapatainak behajózása 2024. október 8-án kezdődött meg, a katonákat Hamhüng és Cshongdzsin városokból orosz hajók – három fregatt és négy partraszálló jármű – szállította Vlagyivosztokba, illetve többször ingáztak orosz AN-124-es szállítórepülőgépek is Phenjan és Vlagyivosztok között. Az egységek először Vlagyivosztok, Usszurijszk, Habarovszk és Blagovescsenszk térségében lévő támaszpontokra kerültek, ahol orosz egyenruhákat és fegyvereket kaptak, valamint hamis jakut és burját személyazonosító okmányokkal látták el őket, hogy hovatartozásuk ne legyen beazonosítható.²

Ukrajna és az Egyesült Államok állítása szerint mintegy 12 ezer észak-koreai katona került Oroszország kurszki régiójába, szállításuk az ország távol-keleti részéről valószínűleg légi úton történt. Egy Alekszej Aljosinként említett orosz fogoly állítása szerint a koreai csapatok 2024. december 10-e körül kezdtek megjelenni a régióban; az ukrán állítások szerint 3000-en már életüket is veszítették az összecsapásokban, az ennél szerényebb dél-koreai becslések szerint csupán 1100 főre tehető a halottak és sebesültek együttes száma. John Kirby, a Fehér Ház nemzetbiztonsági kommunikációs munkatársa arról számolt be, hogy az észak-koreai

¹ Dr. habil. Csoma Mózes Korea-kutató, Magyarország volt szülői nagykövete, a NKE JLI SVKP tudományos főmunkatársa, a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Karának dékánja.

² Chang DONG-woo: [N. Korea decides to send around 10,000 soldiers to support Russia in Ukraine war: Seoul](#). [online], 2024. 10. 18. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

csapatok „hullám-szerű” támadásokkal próbálkoznak az ukrán állások ellen, amelyek alapvetően hatástalanok.³ Kirby arról is említést tett, hogy információik szerint az észak-koreai erők inkább a halált választják a fogságba esés helyett, bár ennek részleteit nem fejtette ki bővebben.⁴

A fentieket megerősítik a dél-koreai hírszerzés információi is, amik arról számolnak be, hogy a kurszki régióban az észak-koreai erők nyílt terepen zajló támadásokban morzsolódnak fel, és nem képesek védekezni az ukrán dróntámadások ellen. A Szabad Ázsia Rádió összeállítása megemlíti, hogy az észak-koreaiak nem viselnek fehér álcát, így könnyű célpontot kínálnak az ukrán drónoknak miközben a kopár fák között próbálnak elbújni.⁵

Észak-Korea és az orosz-ukrán háború

Az elmúlt bő 70 év során eddig kétszer fordult elő, hogy több ezer fős nagyságrendben érkeztek észak-koreai állampolgárok a kelet-európai térségbe. Először az 1950-es évek elején, amikor a KNDK a koreai háború pusztításai elől iskolás gyerekek ezreit küldte az akkori szocialista országokba; másodszer pedig az elmúlt év őszén a Koreai Néphadsereg csapatainak Oroszországba vezénylése révén. Az utóbbi esetben a több ezer kilométeres utazást nem a kényszerűség és a fiatal életek megmentésének szándéka motiválta, hanem a KNDK jelenlegi vezetésének stratégiai céljai. Ezeknek a megértéséhez azonban vissza kell tekinteni a 2010-es évek közepére.

Az előző évtized derekán a KNDK folyamatos provokatív erődemonstrációi ritkán látható nemzetközi nagykoalíciót hívtak életre a phenjani rezsim megbabolására. Az országgal szembeni büntetőintézkedésekhez 2017-ben még Kína és Oroszország is csatlakozott, a szankciók szigorúságát jellemzi, hogy az észak-koreai vezetés az ország helyzetét a „blokád alá vont Leningrádhoz” hasonlította. Az amerikai-kínai rivalizálás fokozódása, majd pedig az orosz-ukrán háború kitörése azonban megváltoztatta ezt a helyzetet. Oroszország számára hirtelen felértékelődött az egykori szovjet birodalom perifériáján fennmaradt diktatórikus rezsim, ez a felértékelődés pedig rendkívül jó lehetőséget kínált a szankciók által szorongatott KNDK-nak. A megszállt ukrán területeken kikiáltott ún. „Donyecki Népköztársaság” és az ún. „Luhanszki Népköztársaság” elismerésével, majd 2022 őszétől a tüzérségi lőszeres szállításával a KNDK olyan szíveséget tett Oroszországnak, ami lényegében kivezette a phenjani rezsimet a nemzetközi elszigeteltségből. A folyamat következő lépcsőfoka 2023 júliusának végén következett be, amikor Szergej Sojgu akkori orosz védelmi miniszter vezetésével orosz katonai delegáció látogatott Phenjanba, hogy részt vegyenek a koreai háborút lezáró fegyverszünet 70. évfordulójára emlékező ünnepségeken. A protokolláris eseményt követően az orosz delegáció megtekintette az észak-koreai hadipar büszkeségeit – köztük ballisztikus rakétákat – bemutató phenjani fegyverkiállítást, ami gyakorlatilag asszisztenciát jelentett az ENSZ BT határozatának közvetett megsértéséhez, mivel a világszervezet már évekkorábban megtiltotta a KNDK részére a rakétaeszközök gyártását és hadrendben tartását.

Nem sokkal Szergej Sojgu látogatása után, 2023 szeptemberében zajlott le Kim Dzsong Ün és Vlagyimir Putyin emlékezetes találkozója az orosz Vosztocsnij Kozmodrom űrrepülőtéren. Az esemény során az orosz elnök már megemlítette, hogy országa technológiai segítséget fog nyújtani Észak-Koreának ahhoz, hogy földköri pályára tudják állítani saját kéműholdjukat. Ez rövidesen meg is valósult, ami fokozta a nemzetközi közvélemény aggodalmait arra vonatkozóan, hogy a politikai-katonai támogatásért cserébe a phenjani rezsim folyamatos technológiai transfert kap majd az orosz fél részéről.

A két régi-új szövetséges egyaránt tagadta, hogy a KNDK muníciót és fegyvereket szállítana Oroszország részére, ugyanakkor 2023 novemberében a dél-koreai hadsereg fegyvernemeinek egyesített vezérkari főnöksége közölte, hogy Észak-Korea mintegy 2000 konténer mennyiségű katonai szállítmányt küldött

³ Park JAEWOO – Lee SANGMIN: [North Korean soldiers fighting with outdated weapons, Ukrainian sergeant says](#). [online], 2024. 12. 31. Forrás: Radio Free Asia [2025. 01. 05.]

⁴ Kang TAEJUN: [North Koreans kill themselves to avoid capture by Ukraine: US official](#). [online], 2024. 12. 29. Forrás: Radio Free Asia [2025. 01. 05.]

⁵ Park JAEWOO – Lee SANGMIN: [Notebook found on North Korean soldier outlines tactics for countering drones](#). [online], 2024. 12. 26. Forrás: Radio Free Asia [2025. 01. 05.]

Oroszországba.⁶ Mint nem sokkal később kiderült, a szállítmány ballisztikus rakétákat is tartalmazott, mivel 2023 decemberének legvégén és 2024 elején az orosz fél már észak-koreai gyártmányú rakétákat vetett be az ukrán célpontok ellen.⁷

A tavalyi év során az orosz hadsereg – novemberig bezárólag – 60 darab észak-koreai gyártmányú KN-23 típusú rakétát indított, a támadások száma különösen augusztusban és szeptemberben vált sűrűvé. Az ukrán légierő akkori kommunikációs vezetője a CNN hírcsatornának kiemelte, hogy a ballisztikus rakéták számának növekedése együtt jár a cirkálórakéta-támadások számának csökkenésével. A hírcsatorna összeállításában az ukrán főügyész elmondta, hogy az észak-koreai rakétákkal végrehajtott csapások következtében 2024 utolsó hónapjáig 28 személy vesztette életét, további 213 pedig megsebesült.⁸ A hírcsatorna bemutatta azt a raktárat is, ahol az ukrán hatóságok az oroszok által bevetett rakéták maradványait őrzik, gondosan szétválogatva a különböző típusokból származó alkatrészeket. A rakétamaradványok vizsgálata során az ukrán nyomozók azt állapították meg, hogy a támadóegyverek berendezéseiben olyan alkatrészek vannak, melyek nyugati államokból származnak, a dologban legalább kilenc ország lehet érintett. A rakéták irányítóberendezéseinek kulcsfontosságú részei tehát mind nyugati részegységek, a rakéták egyetlen ténylegesen észak-koreai gyártmányú része maga a fémszerkezet, ami viszont rossz minőségű, gyorsan korrodálódik.⁹ Természetesen a KNDK sújtó nemzetközi büntetőintézkedések tiltják mindazon eszközök értékesítését az ország számára, amelyek a rakétatechnológia vagy rakétaüzemanyag céljaira használhatóak, ugyanakkor a fent említett alkatrészek Kínán keresztül könnyen bejutnak az ország területére.

Információk az észak-koreai csapatok harci értékéről

A dél-koreai hírszerzés információi szerint az észak-koreai katonák fejenként 2000 dolláros összeget kapnak az orosz féltől, ugyanakkor a bevétel 90 százalékával a phenjani rezsim rendelkezik, tehát a katonák csupán 200 dolláros bevétellel rendelkeznek. A hírszerzés közölte azt is, hogy Oroszország távol-keleti területein jelenleg kb. 4000 észak-koreai vendégmunkás is dolgozik, akik főleg fakitermelési munkálatokban tevékenykednek. Az ő fizetésük havonta 800 dollár, aminek 90 százaléka szintén a rezsim bevételeit növeli, így a munkások mindössze havi 80 dollárt kapnak.¹⁰

A nemzetközi sajtóban többször felbukkant az az állítás, hogy az orosz-ukrán frontra küldött észak-koreai csapatok elitegységnek számítanak, az ún. „Viharhadtest” tagjai. Néhány észak-koreai disszidens azonban a dél-koreai sajtónak nyilatkozva kétségeknek adott hangot ezzel kapcsolatosan. Egy Kim Jong Hi nevű disszidens például azt közölte, hogy az általa ismert „Viharhadtest” jól táplált, energikus, speciális kiképzésben részesült katonákból áll. Ezzel szemben a különböző orosz videófelveteleken szereplő, észak-koreaiaként azonosított katonák alacsonyak és soványak, akik az alultápláltság jeleit mutatják. A disszidens megjegyzése szerint ezek a katonák a legkevésbé sem hasonlítanak az említett elitegység tagjaira, sokkal inkább a KNDK vidéki területein látható sorkatonákra emlékeztetnek. A fentieket erősíti meg egy Kang Cshol Hvan nevű disszidens is, aki szerint a Kim-dinasztia semmiképpen sem akarná a rezsim alappilléret jelentő elitegységeket külföldre küldeni, mert azokat kizárólag saját uralmának védelme érdekében vetné be. Miként a dél-koreai média szüli kormányzati forrásokra hivatkozva közölte, az Oroszországban állomásozó észak-koreai csapatoknak legfeljebb 10 százaléka lehet ténylegesen elitegység tagja.¹¹

Az észak-koreai csapatok ráadásul nem sokkal kelet-európai felbukkanásukat követően már érzékeny veszteségeket szenvedtek. Tavaly november végén az ukrán médiában olyan információk láttak napvilágot, hogy kb. 500 észak-koreai katona életét veszítette a kurszki régióban, miután az ukrán hadsereg brit

⁶ Kim EUN-JUNG: [S. Korean military says N. Korea might have provided Russia with short-range ballistic missiles.](#) [online], 2023. 11. 02. Forrás: Yonhap News. [2025. 01. 05.]

⁷ [N. Korea-Russia cooperation stokes questions over potential for weapons coproduction: expert.](#) [online], 2024. 01. 12. Forrás: The Korea Times [2025. 01. 05.]

⁸ Daria TARASOVA-MARKINA – Lauren KENT – Nick PATON WALSH – Victoria BUTENKO: [Ukraine is being hit with a surge of attacks using North Korean missiles. Western components help make it possible.](#) [online], 2024. 11. 23. Forrás: CNN [2025. 01. 05.]

⁹ Uo.

¹⁰ Kang HYUN-KYUNG: [„Blood money”: Defectors liken N. Korean soldiers in Russia to wartime slaves.](#) [online], 2024. 11. 07. Forrás: The Korea Times [2025. 01. 05.]

¹¹ Uo.

cirkálórákétákkal támadást indított a terület ellen. A jelentés szerint az elhunytak között két tiszt és egy nő is volt, az utóbbi feltehetően tolmácsként tevékenykedett.¹²

A Szabad Ázsia Rádió december végén megszólaltatta az ukrán különleges erők egyik őrmesterét, aki arról számolt be, hogy az észak-koreai katonák elavult fegyverekkel rendelkeznek, és harci műveleteik során nem visznek magukkal élelmiszer-ellátmányt. A Mihajlo Makaruk néven említett őrmester továbbá elmondta, hogy az észak-koreai csapatok teljes felszerelését az orosz fél biztosítja az AK-47-es gépkarabélyoktól az öngyújtókig bezárólag.¹³

Szintén a Szabad Ázsia Rádió számolt be arról egy orosz hadifogolyra hivatkozva, hogy a Kurszk-i régióban állomásozó észak-koreai sereget az orosz hadseregtől elkülönülő parancsnoki szervezettel rendelkezik. Az Alekszej Aljosinként említett orosz fogoly azt is közölte, hogy az orosz egységek és az észak-koreai csapatok között komoly nyelvi akadályok vannak, mivel a koreaiak legnagyobb része nem beszél oroszul, az orosz egységek pedig nem rendelkeznek tolmácsokkal. A szövetséges felek között több alkalommal is előfordult „baráti tűz”, ami halálos áldozatokkal is járt.¹⁴

Az észak-koreai csapatok bevetése óta eltelt bő két hónap során az ukrán erők csupán két alkalommal tudtak fogságba ejteni egy koreai katonát. Miként a dél-koreai hírszerzés tavaly december 20-i beszámolójából kiderül, először egy súlyosan sebesült katona a kurszki régióban esett fogságba, egy fényképet is közzétettek róla, azonban az illető nem sokkal később életét veszítette.¹⁵ Másodjára Volodimir Zelenszkij számolt be arról 2025. január 11-én, hogy két észak-koreai katona fogságba esett.¹⁶ Már az első észak-koreai fogoly esete ráirányította a figyelmet arra, hogy Dél-Koreának elemi érdeke, hogy ügynököket állomásoztasson Ukrajnában, akik tudnának kommunikálni a dezertáló vagy fogságba eső észak-koreai katonákkal.¹⁷

A drónhadviselés és az észak-koreai katonák

Az orosz-ukrán hadszíntéren bevetett észak-koreai csapatok harci értéke tehát mindezidáig meglehetősen alacsonynak mutatkozik, az egyik legnagyobb kihívást pedig az ukrán dróntámadások jelentik számukra. Tavaly december közepén az ukrán hadsereg videófelveteleket tett közzé, amin – állításuk szerint – észak-koreai katonák elleni dróntámadások láthatók. Az egyik fekete-fehér felvételen az látható, hogy a megtámadott katonák a havas terepen próbálnak elrejtőzni az ukrán drón elől, majd a támadás következtében összeesnek.¹⁸ A dróntámadások jelentette kihívás komolyságát látszik alátámasztani az az írásos bizonyíték is, ami a napokban bukkant fel az ukrán és a dél-koreai médiában. Egy jegyzetfüzetről van szó, ami állítólag egy Hong Csong Kjong nevű észak-koreai katonához tartozott, majd pedig az ukrán különleges erők birtokába került. A már életét vesztett észak-koreai katona feljegyzései arra vonatkoztak, hogy milyen taktikával lehet felvenni a küzdelmet az ellenséges drónokkal. Miként a Szabad Ázsia Rádió összeállításából kiderül, nem teljesen egyértelmű, hogy a füzetben szereplő taktika az észak-koreaiak saját kreativitását dicséri, vagy pedig az oroszok tanították meg nekik. A taktika lényege, hogy a háromfős csapat egyike magára vonja a drón figyelmét, miközben a másik kettő megfelelő pozíciót vesz fel a repülőeszköz lelövéséhez.¹⁹

A drónhadviselés kiemelt jelentősége tehát az elmúlt hónapok során a Koreai Néphadsereg egyik legfontosabb tapasztalata lett. Miként a dél-koreai hadsereg fegyvernemeinek egyesített vezérkari főnöksége közölte, Kim Dzsong Ün tavaly novemberben személyesen szemrevételezte a KNDK által gyártott kamikaze-drónokat, amik az orosz-ukrán harctérre fognak majd kerülni. A pilóta nélküli eszközök mellett a phenjani rezsim 240 milliméter átmérőjű rakétavetőket, valamint 170 milliméter átmérőjű önjáró tüzérségi

¹² Ukrainian Media: 500 N. Korean Soldiers Killed in Storm Shadow Attack. [online], 2024. 11. 25. Forrás: KBS [2025. 01. 05.]

¹³ Park JAEWOO – Lee SANGMIN: North Korean soldiers fighting with outdated weapons..., i.m.

¹⁴ Uo.

¹⁵ Kang Taejun: North Korean soldier captured in Kursk dies from injuries: South's spy agency. [online], 2024. 12. 26. Forrás: Radio Free Asia [2025. 01. 05.]

¹⁶ Max Hunder: Ukraine captures two North Korean soldiers in Kursk, Zelenskiy says. [online] 2025. 01. 11. Forrás: Reuters [2025. 01. 12.]

¹⁷ Kang TAEJUN: North Korean soldier captured in Kursk dies from injuries: South's spy agency. [online], 2024. 12. 26. Forrás: Radio Free Asia [2025. 01. 05.]

¹⁸ Yi WONJU: Ukrainian military unveils footage of drone attacks on N. Korean soldiers: report. Yonhap News, 2024. 12. 20. [online], 2024. 12. 20. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

¹⁹ Park JAEWOO – Lee SANGMIN: Notebook found on North Korean soldier outlines tactics for countering drones, i.m.

lövegeket fog szállítani Oroszországba. Mindezzel – közölte az egyesített vezérkari főnökség – az országnak az a célja, hogy tapasztalatokat szerezzenek a modern technológiák harci alkalmazása tekintetében, ezzel pedig saját fegyveres erőik modernizálását érik el.²⁰

Dél-Korea reakciói a fejleményekre

Tavaly november közepén Jun Szok Jol dél-koreai államfő „hatékony intézkedéseket” helyezett kilátásba az észak-koreai csapatok ukrain bevetésével kapcsolatban, ami diplomáciai intézkedéscsomagot takart. Egyrészt Kína segítségét kérték, hogy vesse latba befolyását Észak-Koreánál és Oroszországnál; másrészt nem kerültek felfüggesztésre a Dél-Korea és Oroszország közti diplomáciai csatornák sem. Az elnök ugyanakkor nem tett utalást arra a korábbi lehetőségre, hogy országa esetleg „felülvizsgálja a halált okozó fegyverek szállításának lehetőségét” az ukrán fél részére; ami azt jelenti, hogy Jun Szok Jol kormányzata minden valószínűség szerint összhangba hozta saját álláspontját a Trump-adminisztráció várható kívánalmaival.²¹

Kim Jong Hjon akkor hivatalban lévő védelmi miniszter tavaly november közepén ismét megerősítette, hogy a Koreai Köztársaságnak alapvető érdeke fűződik ahhoz, hogy katonai megfigyelőket küldjön Ukrajnába. Ennek révén ugyanis sikerülne tanulmányozni az észak-koreai harcmodort, valamint fontos információkhoz lehetne jutni a fogságba kerülő észak-koreai katonák kihallgatása révén.²² A tárcavezető november végén a szülői Nemzetgyűlés Védelmi Bizottsága előtt is megismételte ezt a célkitűzést, miközben azzal egyidőben egy magas rangú ukrán katonai delegáció látogatott a dél-koreai fővárosba. Kim Jong Hjon továbbá beszámolt arról is, hogy az észak-koreai csapatokat szakaszonként osztották be az orosz fegyveres erők kötelékébe, így nagy az esélye annak, hogy az orosz fél „ágyúötletként” fogja használni őket.²³

A dél-koreai államfő által kilátásba helyezett diplomáciai intézkedéscsomag ügye azonban tavaly december elejétől háttérbe szorult, ugyanis az ország belpolitikai viszonyai váratlan fordulatot vettek. 2024. december 3-án Jun Szok Jol elnök a kormányoldal és a legnagyobb ellenzéki párt végletekig kiéleződött konfliktusából úgy próbált kiutat találni, hogy szükségállapotot hirdetett az országban. Az „észak-koreai támogatással tevékenykedő csoportosulásokra” hivatkozó intézkedés lényegében betiltott mindenfajta politikai tevékenységet, a hadsereg egységei pedig megindultak a Nemzetgyűlés felé. Az 1970-es évekből Dél-Koreában több alkalommal is előfordult manőver azonban a 21. századi viszonyok között teljességgel alkalmatlannak bizonyult: a közösségi médiában hatalmas felháborodást keltett a szükségállapot híre, a Nemzetgyűlés épületébe érkező képviselők pedig néhány órával később kötelező érvényű határozatban szólították fel az elnököt a szükségállapot visszavonására. A dél-koreai demokrácia tehát jól vizsgázott, ráadásul december közepén megindult az impeachment-eljárás az elnök elmozdítására, amelynek folyamata vélhetően néhány hónapig fog tartani.

A KNDK és Oroszország szövetsége vs. Kína

Tavaly december végén Kim Dzsong Ün észak-koreai vezető újévi üdvözlést küldött Vlagyimir Putyinnak, amiben ígéretet tett arra, hogy tovább fogja szilárdítani a kétoldalú katonai együttműködést, aminek célja a „neonácizmus” legyőzése.²⁴ Ezzel ellentétben a phenjani tömegtájékoztatás csupán távirati stílusban tett említést arról, hogy Hszi Csin-ping kínai államfő újévi köszöntőt küldött Kim részére, ami egyértelmű jele annak, hogy a KNDK és Kína kapcsolatai egyre feszültebbek. Fontos megemlíteni, hogy a tavalyi évben zajlott le az észak-koreai – kínai diplomáciai kapcsolatfelvétel 75. évfordulója, de a két szövetséges ország nem tartott semmilyen nagyobb megemlékezést, aminek hátterében minden bizonnyal az észak-koreai –

²⁰ Lee MINJI: [N. Korea preparing for additional troop deployment, suicide drone supply to Russia: Seoul](#). [online], 2024. 12. 23. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

²¹ Lee SEUNG-JUN – Park MIN-HEE: [Seoul is making 'diplomatic efforts' with Russia over North Korean troops, says Yoon](#). [online], 2024. 11. 15. Forrás: Hankyoreh [2025. 01. 05.]

²² [Sending monitoring team to Ukraine necessary for national interest: defense chief](#). [online], 2024. 11. 12. Forrás: The Korea Times [2025. 01. 05.]

²³ Lee MINJI: [Deployed N.K. troops assigned to platoon-level units of Russian forces: S. Korean defense chief](#). [online], 2024. 11. 28. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

²⁴ Park BORAM: [N. Korea's Kim sends letter to Putin, vowing to further solidify military cooperation](#). [online], 2024. 12. 31. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

orosz összeborulás, illetve az ezzel kapcsolatos kínai fenntartások húzódnak.²⁵ Ezzel kapcsolatosan megemlítendő, hogy a Koreai-félsziget történelme során évszázadokon keresztül a kínai érdekszférába tartozott, majd csak az 1894-1895 között lezajlott kínai-japán háborút követő simonoszeki béke részeként szabadult ki a kínai Csing Birodalom hűbéri alárendeltségéből. A 20. század legelején a Koreai-félsziget a Japán Birodalom érdekszférájába került, majd 1945-ben – a félsziget megosztottságával – az északi rész szovjet, míg a déli rész amerikai befolyási övezetbe került. A KNDK esetében a szovjet érdekszférába tartozás egészen a Szovjetunió felbomlásáig megmaradt, ugyanakkor az 1990-es évek elején az ideológiai szövetségeseinek nagy részét elvesztő ország visszakerült a kínai érdekszférába. A régi-új „nagy testvér” hegemoniája azonban észak-koreai részről legalább annyira volt fojtogató, mint örvendetes: a szinte kizárólagos külgazdasági partnerré váló Kína ugyanis számos alkalommal igyekezett korlátozni a Kim-klán ámokfutását. 2006-ban a KNDK első nukleáris próbarobbantását követően Dél-Koreában olyan vélemények is elhangzottak, hogy Észak-Korea nukleáris ambíciói nem is kizárólag az Egyesült Államoknak szólnak, hanem a Kim-klán uralmának végső garanciáját jelentik az ezzel ellentétes kínai törekvésekkel szemben. A szöuli vezetés attól aggódott abban az időszakban, hogy Észak-Korea egy Kína-barát katonai puccs révén esetleg Kína szatellit-országává válhat.²⁶

Kína jelenleg is úgy tekint tehát a KNDK-ra, mint saját érdekszféráján belüli országra. Az észak-koreai – orosz viszony elmélyülése tehát érdekeivel ellentétes fejlemény, ami Hszi Csin-ping kínai államfő óvatosan megfogalmazott szavaiból is kiderül. Tavaly november közepén az APEC limai találkozóján Hszi és Joe Biden amerikai elnök személyesen egyeztetett egymással, amelynek során a kínai elnök kijelentette, hogy országa nem fogja tétlenül nézni, hogy „alapvető érdekei” veszélybe kerüljenek a Koreai-félszigeten.²⁷

A KNDK várható további magatartása

Mint láthattuk az észak-koreai – orosz kapcsolatok az elmúlt három év során valóságos reneszánszukat élik. Vlagyimir Putyin tavaly júniusban villámlátogatást tett Phenjanban, amelynek során a régi-új szövetségesek kölcsönös védelmi egyezményt kötöttek; november végén pedig Andrej Belouszov új orosz védelmi miniszter látogatott a KNDK fővárosába. Az utóbbi találkozó során – miként a phenjani tömegtájékoztató közölte – Kim Dzsong Ün elítélően kiemelte, hogy a „nyugati országok” amerikai és brit gyártmányú támadóeszközöket adtak át az ukrán félnek, akik ezzel képesek lettek mélységi csapásokat végrehajtani az orosz területek ellen. Bár a phenjani tömegtájékoztató egyelőre semmilyen formában sem tett említést saját csapataik kelet-európai beavatkozásáról, a Kim által megfogalmazott kritika nyilván annak is szólt, hogy pár nappal korábban a világsajtót bejárta az a hír, hogy a Storm Shadow típusú brit cirkálórákétával végrehajtott támadás állítólagosan 500 észak-koreai katona halálát okozta.²⁸

A KNDK és Oroszország viszonyának rendkívül szorosságát abból is meg lehet állapítani, hogy tavaly decemberében a phenjani orosz nagykövetség egyik ünnepi fogadásán olyan illusztris vendégek is megjelentek, akik túl magas szinten vannak ahhoz, hogy nagykövetségi rendezvényeken vegyenek részt. A két ország közti védelmi egyezmény ratifikálásának alkalmából rendezett eseményen ugyanis a következő személyek jelentek meg: Csve Rjong He, a KNDK Legfelsőbb Népi Gyűlésének – tehát a helyi törvényhozás – állandó bizottságának elnöke; Csve Szon Hi külügyminiszter asszony; valamint Kim Jo Dzsong, az elsőszámú vezető befolyásos húga.²⁹

A KNDK további magatartásával kapcsolatosan így elsősorban az várható, hogy az ország fegyveres erői 2025-ben is elsősorban Oroszország támogatására fognak koncentrálni, függetlenül a kelet-európai hadszíntéren elszenvedett veszteségeiktől. Miként a dél-koreai hadsereg fegyvernemeinek egyesített vezérkari főnöksége közölte, a fentiek miatt kevésbé kell számítani arra, hogy az észak-koreai rezsim a félszigeten belül fokozná a feszültséget. A félszigetet két részre osztó Demilitarizált Övezet térségében az

²⁵ Kim SOO-YEON: [N. Korea briefly reports on Xi's sending of New Year's greeting to Kim without details](#). [online], 2025. 01. 01. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

²⁶ CSOMA MÓZES: [Észak-Korea a kínai szatellit állammá válás útján](#), *Külügyi Szemle*, 7. évf. 1. sz. / 2008, 72-83.

²⁷ Park MIN-HEE: [Unpacking strategy behind Xi's declaration that China won't allow conflict on Korean Peninsula](#). [online], 2024. 11. 19. Forrás: Hankyoreh [2025. 01. 05.]

²⁸ Lim JEONG-WON: [Russia invites North Korean troops to Victory Day celebration after Moscow's defense chief meets Kim](#). [online], 2024. 12. 01. Forrás: Korea Joongang Daily [2025. 01. 05.]

²⁹ [Russian Embassy in N. Korea hosts reception on ratification of mutual defense treaty](#). [online], 2024. 12. 11. Forrás: The Korea Times [2025. 01. 05.]

északi csapatok elsősorban védelmi jellegű megerősítéseket végeznek, így tankok elleni akadályokat építenek, valamint az elektromos kerítést tesztelik, amit odahajtott állatokkal hajtanak végre. Ugyanakkor a tavalyi évre jellemző „szokásos” provokációk – így a szemetekkel megpakolt ballonok déli irányba küldése, valamint a GPS-jelek zavarása – természetesen előfordulhat.³⁰

Minden jel arra mutat, hogy a KNDK hosszú távon igyekszik profitálni az Oroszországhoz fűződő barátság reneszánszából. Jellemző példa, hogy az ország északi részén lévő Észak-Hamgjong tartománybeli Cshilbo-hegyvidék vidékét igyekeznek idegenforgalmi központtá fejleszteni az orosz turistacsoportok számára. A régiót igyekeznek felkészíteni arra, hogy a téli időszakban is alkalmas legyen a külföldi csoportok fogadására: hét turistabuszt újrafestettek, valamint lépéseket tettek arra, hogy Cshongdzsin város repülőtere a téli időszakban is tudjon utasszállító repülőgépeket fogadni. Mindez folyamatos devizabevételt jelenthet majd a phenjani rezsim számára. A cshongdzsini orosz főkonzulátus adatai szerint 2024-ben 1000 orosz turista látogatott a KNDK-ba, ebből pedig 400 fő a Cshilbo-hegyvidék térségébe utazott. Minden valószínűség szerint a phenjani vezetés a fenti szám megsokszorozására törekszik, hasonlóan egy korábbi sikeres turisztikai projekthez, amikor az ezredforduló időszakában éveken keresztül sikerült dél-koreai turistákat beutaztatni a fegyverszüneti vonal közelében lévő Gyémánt-hegységbe. Fontos kiemelni, hogy mindkét terület – tehát a Cshilbo-hegyvidék és a Gyémánt-hegység – egyaránt periférikus és az ország egészétől hermetikusan elszigetelhető régiók, amelyek tökéletesen megfelelnek a beutazó turizmus céljaira.³¹

Végezetül megemlíteném, hogy az elmúlt évek nemzetközi változásai azt eredményezték, hogy Oroszország révén a KNDK ki tudott törni abból a nemzetközi elszigeteltségből, amiben még 2016-2017 időszakában is volt. A fentiek bizarr szimbóluma, hogy a Koreai Néphadsereg meghívást kapott, hogy 2025 májusában képviselőik csatlakozzanak a Győzelem Napi felvonuláshoz Moszkvában. Az idei évben megrendezendő ünnepek különleges jelentőséggel bírnak a „kerek évforduló” miatt, az orosz védelmi tárca új vezetőjének kijelentése szerint „pozitív döntésre” várnak az észak-koreai fél részéről.³²

³⁰ Lee MINJI: [N. Korea preparing for additional troop deployment, suicide drone supply to Russia: Seoul](#). [online], 2024. 12. 23. Forrás: Yonhap News [2025. 01. 05.]

³¹ Eun SEOL: [N. Korea orders tourism expansion in Chinese-Russian border region](#). [online], 2024. 12. 06. Forrás: The Daily NK [2025. 01. 05.]

³² Lim JEONG-WON: [Russia invites North Korean troops to Victory Day celebration after Moscow's defense chief meets Kim](#). [online], 2024. 12. 01. Forrás: Korea Joongang Daily [2025. 01. 05.]

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2025/1

Az „SVKK Elemzések” 2003 óta munkatársaink tematikus szakpolitikai elemzéseit megjelentető időszakos kiadvány, melyben a szerzők független kutatói álláspontjukat közlik.

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézetének keretében működő Stratégiai Védelmi Kutatási Program szakpolitikai kutatásokat végez, a kiadványaiban megjelenő elemzések, álláspontok, vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség vagy a kiadó véleményét. Az elemzésben foglalt információk, adatok, megállapítások tájékoztatás céljából készültek.

Kiadó: NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézet Stratégiai Védelmi Kutatási Program

Szerkesztés és tördelés:
Tálas Péter

A kiadó elérhetősége:

1581 Budapest, Pf. 15.

Tel: 00 36 1 432-90-92

E-mail: jli@uni-nke.hu

2024 – : NKE Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések (ISSN 2063-4862)

2019–2024: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4862)

2012–2019: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4862)

2011–2012: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)

2007–2011: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4854)

2003–2007: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)

© Csoma Mózes